

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemno nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrat à Din 2.-, do 100 vrat à Din 2.50, od 100 do 300 vrat à Din 3.-, večji inserati pett vrat Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon: st. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon st. 180. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani st. 10.351.

S 1. MARCEM BO NEMČIJA PREVZELA OBLAST V POSAARJU

**Svet Društva narodov bo o tem danes definitivno sklepal — Pogoji,
ki jih mora pred prevzemom oblasti izpolniti Nemčija**

Pariz, 17. januarja. d. Današnji junij posvečajo glavno pozornost likvidaciji posaarskega vprašanja in diplomatskim pogajanjem, ki jih vodijo v Ženevi. Listi se nadajajo, da bo svet Društva narodov sprejel na svoji dansej seji končne sklep o izročitvi Posaaarju Nemčiji. Po mnenju pariških listov bo Posaaarje prešlo v pristojnost Nemčije dne 1. marca. Med pogoji, ki jih bo treba izpolniti pred združitvijo Posaaarja z Nemčijo, navajajo listi tudi porušenje nekih želesniških prog v Posaaaru, ki so strateškega pomena. »Petit Parisien« in drugi listi pa misijo, da bo Nemčija po vsej priliki odklonila to zahtevno, ker so te želesniške proge važne za posaarsko industrijo. Vrh tega bo treba porušiti tudi nekatere druge objekte v Posaaaru. Po čl. 42 in 43 versajske mirovine pogodbe spada Posaaar je med tiste kraje, kjer mora Nemčija demilitarizirati svoje meje proti Franciji.

Demilitarizacija Posaaarja

Pariz, 17. januarja. r. Listi z zadovoljstvom naglašajo, da se približuje posaarsko vprašanje končni resitvi.

»Matino trdi, da bo Nemčija po vsej priliki priznala demilitarizacijo Posaaarja, ki je tudi po mnenju »Echo de Paris« sedaj tembolj potrebna, ker se Nemčija edalje bolj javno oborožuje. Da ne prizadenejo občutljivosti Nemčije, demilitarizacije ne bodo izrecno omenili v uradnem poročilu odbora trojice o sklepih sveta Društva narodov. Pač pa jo bo omenil francoski zunanji minister Laval v govoru, s katerim bo izjavil, da Francija sprejme sklepe sveta Društva narodov.

»Oeuvre« pravi v zvezi s sklepom o ureditvi posaarskega vprašanja, da mnoge države zdaj ne pritisajo več na to, naj bi se Nemčija vrnila v Društvo narodov. Vse kaže, da se za povratek Nemčije v Ženevo zdaj zavzemajo samo Velika Britanija in nekatere skandinavskie države.

»Tribune des Nations« priobčuje članek bivšega ministrskega predsednika Paul Boncourja, ki pravi, da bi Društvo narodov gretilo proti svoji časti, če se ne bi zavezalo za življenie in svobodo tistih, ki so se o priliki posaarskega plebiscita izpostavili za Društvo narodov in glasovali za status quo.

V »Oeuvre« piše bivši predsednik vlade Daladier o plebiscitu v Posaaaru in pravi, da je nedeljsko glasovanje okrepilo položaj Hitlerja. Prve dokaze svoje volje do miru pa bo Nemčija dala s tem, da ne bo izvajala proti manjšini v Posaaaru nobenega nasilja. Svojo milorubnost mora sedaj Nemčija dejansko dokazati.

Po poročilu današnjih junijnikov računajo francoske obmjerne oblasti, da število beguncev iz Posaaarja ne bo preseglo 10.000. Po potrebi bodo zanje zgradili posebna begunska taborišča.

Carinska meja med Francijo in Posaaarjem

Pariz, 17. januarja. AA. »Echo de Paris« poroča iz Metza, da so oblasti izdale ukrepe za prenos francoske carinske meje, ki je po določbah versajske pogodbe ves čas 15-letnega provizorijsa v Posaaaru obsegala tudi to ozemlje. Blago iz Posaaarja pa bodo puščali v Francijo brez carin do formalne izročitve Posaaarja Nemčiji.

Braun ne sme v Švico

Pariz, 17. januarja. AA. Med begunci iz Posaaarja je tudi vodja svobodne fronte Max Braun. Nameraval je odpotovati v Ženevo, toda Švicarska vlada mu je prepovedala prestop v Švico.

Grozilna pisma nezadovoljnevez

Pariz, 17. januarja. AA. Havas poroča iz Saarbrückna, daje član vladne komisije za notranje posle Heinburger dobil službeni dopis združenih posaarskih socialistov in komunistov, ki mu priporočajo, naj nam odstopi in zapusti Posaaarje. Opozarjajo ga dalje, da je njegovo življence v nevarnosti.

Stališče Anglie

Pariz, 17. januarja. AA. Po poročilih iz Londona so proučili na včerajšnji seji angleške vlade diplomatski položaj v Evropi.

V zvezi s tem poroča Havas iz Londona, da tamkaj naglašajo, da sedaj pogajanju z drugimi državami ne bo mogoče voditi, če se Velika Britanija in Francija prej ne sporazumeta o glavnih političnih smernicah svojega bodočega dela. Ta skupnost je potrebna vse doletje, dokler se Nemčija ne vrne v Ženevo, dokler evropske države ne sprejmejo enotne razorozitvene konvencije in si ne zajamčijo medsebojne varnosti. Pri pogajanjih z drugimi državami, pravi Havas dalje, bodo morale po mnenju londonskih krogov sodelovati tudi Italija, Sovjetska Rusija in Mala Antanta.

Dunaj, 17. januarja. AA. Korbiro poroča: Med včerajšnjim rednim sprejemom diplomatskega zborna v zunanjem ministerstvu sta francoski in italijanski poslani uradno obvestila zunanjega ministra Berger-Waldenegg o sklenitvem sporazumu med Francijo in Italijo. Zunanji minister Berger-Waldenegg je snoči odpotoval v Ženevo.

Nemška in francoska mladina za sodelovanje

Berlin, 17. januarja. d. Vodja francoske mladinske organizacije je poslal vodstvu nemške državne mladinske organizacije brzojavko, v kateri izraža željo, da bi bilo francosko-nemško sodelovanje slično prijateljskemu sodelovanju oba mladinske organizacij. Vodstvo nemške mladinske organizacije se je zahvalilo za to izjavo, pri čemer je poudarilo svojo radost, ker so bile z odločitvijo 13. januarja še bolj utrjene podlage nemško-francoskega mladinskega dela.

Poljska se približuje Franciji

Francosko-italijanski sporazum je znatno izpremenil stališče Poljske, ki tudi vzhodnega pakta ne odklanja več

Pariz, 17. januarja. AA. Neki junijniki trde, da zadnji razgovori med francoskim zunanjim ministrom Lavalem in poljskim ministrom za zunanje zadeve Beckom še niso priveli do končnih sklepov. Minister Beck je naglašal Lavalu, da je francosko-italijanski sporazum naletel na veliko zanimanje na Poljskem in da se nekateri poljski krogi vprašujejo, ali kaže po tem sporazumu skleniti še poseben vzhodni paket.

»Petit Parisien« pa poroča drugače. Po poročilu tega lista je poljski zunanjem minister izjavil Lavalu, da po sklenitvi francosko-italijanskega sporazuma Poljska nima več tistih razlogov, zaradi katerih se je pomicala pristopiti k vzhodnemu paketu.

»Oeuvre« takisto poroča, da je Poljska pripravljena pristopiti k vzhodnemu paketu, ker ga zdaj spravlja v materialno zvezo s francosko-italijanskim sporazumom. Poljska želi, naj se iz

vzhodnega pakta odstranijo določbe o medsebojnih pomoči.

Tudi »Journal« naglaša, da je francosko-italijanski sporazum znatno olajšal sklenitev vzhodnega pakta.

»Echo de Paris« pa je zabeležil, da namerava Francija ponuditi Nemčiji in Poljski, da pristopita k vzhodnemu paketu kot častni članici. V tem primeru bi Nemčija in Poljska prezeli obveznosti, kakršne so prevzele države, ki so podpisale Briand-Kelloggov paket.

Pariz, 17. januarja. AA. Današnji »Journal« poroča, da je Francija že prevzela posredovalno vlogo in da skuša zbliziti Poljsko in Češkoslovaško. To posredovanje, pravi list dalje, je po rimskih sporazumih znatno olajšano. Zunanji minister Laval je koristi teh sporazumov že pojasnil zunanjemu ministru Poljske Becku. Laval je pri tej priliki ugotovil, da Beck soglaša z njejegovimi naziranji.

Osemnajst milijard za vojaške svrhe

Novi italijanski proračun — Mussolini vodi že 8 ministrstev — Povečanje izdatkov za vojaška ministrstva

Rin, 1. januarja. k. Italijanski ministrski svet je na svoji včerajšnji seji sprejet celo vrsto zakonskih načrtov in uredbo, med katerimi sta najvažnejša načrt proračuna za poslovno dobo 1935/36 in uredbo o skupni vrhovni upravi v doslej ločenih dveh vzhodnih afriških kolonijah Eritreji in Somaliji.

Ob koloniji se postavita pod skupni »svetoški komisarijate. Za visokega komisarja je bil danes imenovan dosedanji minister za kolonijo de Bono, ki je podal ostavko na svojo ministarsko funkcijo. Kolonialno ministrstvo je prezel ministrski predsednik Mussolini, ki je vodil doslej poleg ministrskega predsedstva tudi že ministrstva za zunanje in notranje zadeve, za korporacije ter ločena ministrstva za vojsko, mor-

narico in letalstvo. Mussolini vodi torej sedaj že 8 resorov.

Novi državni proračun za poslovno dobo 1935/36 štezka je 17.988 milijonov dohodkov (326 milijonov več kot lani) in 19.45 milijonov izdatkov (991 milijonov manj). Proračunski primanjkljaj znaša 1657 milijonov. Znižani so proračuni vseh ministrstev razen ministrstev za kolonije, mornarice in letalstvo. Skupni proračun izdatkov v vojaške svrhe se je povečal za 148 milijonov lir. Proračun za ministrstvo vojske znaša 2459 milijonov (lani 2521), za mornarico 1265 (1185), za letalstvo 840 (710). Izdatki v vojaške svrhe presegajo 23 odstek celotnega državnega proračuna (približno 18 milijard dinarjev).

Nova poljska ustava

Varšava, 17. januarja. AA. Senat je sprejet načrt nove ustawe. Načrt ne omreža več besedice republike. Razen tega so iz stare ustawe odpadle odredbe, ki se načrtojo na državljanske pravice. Te so po novi ustawi močno omejene. Volitve se bodo vršile po proporcionalnem sistemu.

Francoski parnik nasedel

Pariz, 17. januarja. AA. Veliki francoski prekomornik »La Fayette« je zapnil na plitvino pri samem izhodu iz haverškega pristanišča. Pristaniško ravnateljevo mno je poslalo na pomoci več vlačilcev.

Velik proces na Dunaju

Dunaj, 17. januarja. AA. »Weltblatt« poroča, da bo februarja meseca razprava proti večji skupini republikanskega Schutzbunda zaradi velezidaje. Te otožnice so prejeli že pred februarjem ustankom socialistov in demokratov. Preiskavo pa so zaključili še pred dnevi. Razprava bo trajala nekaj dni.

Sofijsko »Slovo« ustavljeno

Sofija, 17. januarja. AA. Ravnateljstvo za družabno obnovbo je ustavilo sofijski list »Slovo« za tri dni. V svojem odloku pravi, da je izreklo ustavitev, ker je list sistematično izpodkopaval njegove odloke.

Opozorilo javnosti

Bankska uprava razglaša:

Zadnje čase se je dogajalo, da so poznane ali neznanne osebe, bodisi zlonamerne, iz objesti ali radi lastne koristi kvarile javne telefonske napeljave, kakor poškodovale odnosno odnašale telefonske žice, izolatorje, drogovne in podobno.

Skoda, ki je bila s tem prizadeta, ni zgodil materijalna. Moten odnosno onemogočen je bil s tem reden telefonski odnosno telegrafski promet, vsed česar je zamogla utreti tako država kot zasebnik tudi največjo, nedogledno škodo. V kolikor so bile ponekod poškodovane telefonske linije žandarmerije, je bilo na ta način prizadet

to poslovanje v področju javne varnosti.

§ 209. k. z in § 77. zakona o pošti, telefonu in telegrafu predvideva za krivca najstrožjo kazensko in popolno odškodninsko odgovornost. V kolikor pa storilca ne bi bilo mogoč izslediti, je v smislu zadnje citiranega zakonitega dočila lahko subsidiarno obvezana k povračilu skoda tudi občina, odnosno preko te občani sami.

Ne glede na to, da torej že javni interesi sami zahtevajo, da se onemogočijo nadaljnji taki slučaji ali da se vsaj krivci brezpozorno izsledi in kaznujejo, je torej v bitnem interesu vsega posameznika, da svojestransko deluje v tem cilju.

Snežni zameti po državi

Ljubljanski brzovlak je šele sinoči z 12 urno zamudo prispel v Beograd — Vsi potniki so zdravi — Velike ovire zaradi snega

Beograd, 17. januarja. r. Danes že tretji dan neprestano sneži in snežni zameti postajajo vedno hujši. Prometno ministarstvo je odredilo, da mora vse razpoložljivo delavstvo sodelovati pri čiščenju prog, po potrebi pa naj se načnejo tudi brezposejni, da bi se mogel čimprej obnoviti normalen promet. Beograd je bil včeraj do 15. ure odrezan od zunanjega sveta. Šele ob 15.30 je prišel v Beograd Simplon orient ekspres, ki bi moral normalno priti že ob 7.30 zjutraj. Ljubljanski brzovlak, ki je občil pri Golubincih, so resili iz snežnega okopla šele pozno popoldne ter je prispel v Beograd namesto ob 6.50 zjutraj ob 19.35 večer. K sreči je imel strojevoden dovolj premoga ter je kuril vagone, dokler ni prispevala pomoč, tako da potniki niso trplili mrazu. Pri vlaku je bil tudi jedilni voz, tako da so se mogli tudi okrepiti. Kljub temu pa je bilo jutriščvo v zasneženem vlaku skrajno neprijetno in so potniki dokaj

Jevtić v Ženevi

Ženeva, 17. januarja. r. Davi je prispel semper. jugoslovenski ministrski predsednik g. Jevtić. Na kolodvoru so ga pričakovali ministri Male antante in Balkanske zveze. Dopolnili so imeli sejo Balkanske zveze, popoldne pa konferenco Male antante.

Novi šolski nadzorniki

Beograd, 17. januarja. Z odlokom predsednika ministrstva so postavljeni za sezone šolske nadzornike za sezone Brežice Fran Bernešić, Doljna Lendava Matej Mikuž, Gornji grad Josip Korban, Kamnik Anton Arigler, Smarje pri Jelšah Anton Fink, Ljubljana-Okolica zapadni del Anton Skulc, dosedaj vršilci dolžnosti nadzornika ter za sezone Črnemelj-Metlika Anton Radin, učitelj v Kraški, Krško Ivan Horvat, učitelj v Ilanu, Murska Sobota Josip Velnar, učitelj v Murski Soboti, Novo mesto Ciril Vizjak, učitelj v Prečini, Radovljica Rajko Gradič, učitelj na Bledu.

Vladna kriza v Španiji

</div

Najznačilnejše številke našega časa

so statistični podatki ljubljanske bolnice in protituberkulznega dispanzerja

Ljubljana, 17. januarja.
Ceprav živimo v času, ko morajo ljudje verjeti v marsik, brez argumentov vendar čitamo dan za dan bolj ali manj zanimive statistike. Statistika je menda dandasne že najbolj verodostojna, ceprav jo je lahko napadno tolmačiti in četudi ji pogosto pripisuje prevelik pomen. Žal pa marsik ne ve čitati iz številki in neskim se zdi vse, kar je s številko v zvezi, tako pusto in prazno, da splot ne citajo statistiki. Zato ostanejo najznačilnejše številke prazen zvok. Številke so žeče memento, ki je zelo glasen in menda niso priznani tudi zaradi tega.

Najznačilnejše se nam zde številke, objavljene te dni, statistika ljubljanske bolnice in protituberkulznega dispanzerja. Statistika bolnice nam kaže predvsem na nezdružljivo stanje naše bolnice, ki je bila že zdavnaj pretesna. Leto za letom se govor o tem in govor se tudi o povečanju, o načrtih, toda na stvari se nič ne spremeni. Ponašamo se z raznimi, kulturnimi, gospodarskimi in socijalnimi zavodi; pristevarimo se v vsio kulturnih narodov; skušamo tekmovati na vseh področjih celo z največjimi narodi — na vse to pa meče najslabšo luč, da nimamo niti najpotrebenih zdravstvenih zavodov, da v naši prenatrani bolnici ležijo bolniki po tleh in po dva bolnika v eni postelji in da klub temu bolnica ne more sprejemati vseh bolnikov. Za najznačilnejše namene zbiramo, trošimo in vlagamo denar, vse druge ne dostatki vidimo, o povečanju bolnice se pa kvečljemu nekam sramežljivo govor. Toliko problemov smo proglašili za najznačilnejše — menda zato, da resničnih problemov sploh ne vidimo. O vsem govorimo na dolgo in široko, o najznačilnejših zadavah pa tem bolj molčimo. Toda, da bi vsaj molčali iz strani! Molčimo pa zaradi tega, ker se zramote ne zavedamo.

Ko se govor o tem, da je bolnica pretesna, ne smemo prezreti dejstva, da število bolnikov neprestano narašča, a si tege ne moremo razlagati zgolj z naraščanjem prebivalstva. Po zadnjem ljudskem štetju vemo, da prebivalstvo narašča zelo malo v Sloveniji, zato je odstotek bolnikov mnogo previsok. Ob mnogih prilikah se nekateri sklicujejo na naše zdravstvene podeželje, v resnicu je pa zdravstveno stanje našega podeželja silno slabo, kar nam kaže že število bolnikov s podeželja, ki pa

žal ni vpoštevano v statistiki. V zdravstvenem stanju prebivalstva se zreali njegovo splošno socialno stanje, pa tudi stopnja kulture. Naša že tradicionalen alkoholizem in splošno poslabšanje gospodarskih razmer žanjeta svoje. Bajko o zdravem našem kmetiju je treba razkrinati in pokazati na dejstvu. Če pojde tako naprej, se bodo kmalu pokazali znaki splošne degeneracije. Dovolj značilno je, da ima pri nas sodnija toliko dela — razprave o umorih in ubojih so že vsakdanje — in da so vse bolnice vedno prepeljane.

Statistično poročilo ljubljanskega protituberkulznega dispanzerja nam ne odkriva razveseljivejši pogledov. Ponovno nam dokazuje, da je pri nas število jetičnih izredno visoko in da je jetika pri nas ljudska bolezen, v tem pomenu besede, da je najbolj razširjena. V ljubljanski bolnici se že zdravilo n. pr. na internem oddelku vse leto 3595 bolnikov, na protituberkulznušnem dispanzerju so pa ugotovili tuberkulozno obolenje pri 1497 bolnikih, odnosno približno pri 55 % prijavljenih. Bolniki se oglašajo po včetini sami v dispanzerju, ne da bi jih kdo poslal tja, zato seveda niso registrirani vsi jetični. Število vseh jetičnih bolnikov ne moremo pri nas ugotoviti, vendar je že registriranih bolnikov toliko, da je jetika pri nas socijalna bolezen v najusodenjem pomenu besede. Na dispanzerju se oglašajo bolniki tudi z odprtih tuberkulozo — lani jih je bilo 123 —, ki žive med nami ter širijo nevarno bolezen. Dispanzer je vodil sicer lani socijalno higijensko nadzorstvo nad 130 bolniki z odprto tuberkulozo v zaščito zdravih, toda kako so naj dispanzer boril sam proti najboljši socijalni bolezni, ko so njegova sredstva tako pišča in ko za njegovo delo ni popolnega umevanja?

V neposredni ljubljanski okolici, ki je še ni pod mestno občino, je mnogo jetičnih in dispanzer je razšril svoje delovanje tudi na okolico, ceprav okoliške občine ne prispevajo za vzdrževanje dispanzerja. S čim lahko to opravičijo? In podobno vprašanje bi lahko zastavili marsikarje občini v ustanovi. Sicer pa mora prodati misel za protituberkulzno borbo tudi med posameznike. Dokler se bo vzbudila vesi pri včetini, bomo prav tako še v naprej slepi za najznačilnejša socijalna vprašanja. Ali si naj želim, da se nam grehi še bolj maščnejo?

Šim rekorderjem moramo povedati, da zdaj že prinašajo s tolikimi vdetimi nitkami v eni šivanki, da tako daleč ne znamo niti šteti in si tudi ne moremo vseti dopusti, da bi se prepričali, da je vdetih res toliko kot trde rekorderji, ali jih je kaj več. Nismo pa tudi kompetentni izrekati sodbe, ali so šivanke prevelike ali ne in ne vemo, kakšne debeline smejo biti nitke. Pri srcu nam mora biti čast rekorderjev ter bi nas bolelo, ako bi kdo misil, da naši rekorderji vtičajo sukanec v tako velika ušeja, da bi lahko skozi vrgel klobuk ali potegnil kabel.

Naše rekorderstvo je solidno, solidne so šivanke in tudi sukanec ni kaj reči. Kar se pa tiče višine rekorda, lahko rečemo samo, da smo ugotovili 11. vdetih nitk v eni šivanki. Kot rečeno, komisije ni, ki bi ugotovljala, kdo je prav za prav prekosil rekord od ure do ure ter da bi registriral vse prispevale šivanke. Glavnega urednika bombardirajo s šivankami še bolj kot z rokopisi in kmalu se ne bo mogel niti več premakniti. Kamor pogledaš — šivanka, kamorkoli sežeš — se zbože. Če pojde tako naprej, se bo kimalu udrl strop, kar bodo tudi poseben rekord.

Prišlo je torej tako da, da so rekordne vrste dali rekord posebne vrste; namreč, da imamo v uredništvu več šivank v sukanca kot v velikem konfekcijskem podjetju. Toda vdeti nitke so tako kratek, da ne bomo mogli otvoriti trgovine; naj nične ne misli! Zadnje upanje je, da bo epidemija rekorderstva ponehala, ali da se bo pozanimača za naše rekorderje Amerika. Rekorderjem pa seveda želimo: Pogumno naprej! Nagrada pa prejme oni, ki bo sam zlezel skozi šivankino uho.

Varujmo ptice pevke

Ljubljana, 17. januarja.

Snežna odeja je pokrila polja, gozdove, sadovnjake in vrtove in zaprta ptičnik zaloge hrane. V manjših jatah se zbirajo in lejajo nad pusto našo zemljo, se plaho bližujejo človeškim bivališčem ter trakojo na okna in prostijo hrane.

Mnogi so dobrega srca in so že jeseni postavili ptičnik krmilnike, kjer najde sedaj, ko jim pretita sneg in mrz s pogonom vsaj napotrebnejšo hrano. Še več pa je brezresnjev in podlbi ptičnih lovev, ki že od rane jeseni nastavlja ptičnim linjanice in druge pasti, da jih love, trpinčijo in prodajajo po največ ptičjim prekupevalecem in oni dalje že komu, kjer jih oropane prostosti, muči in trpijena reši pojavevšček le smrt.

Gotovo je, da se ne dogaja to samo pri nas, temveč po vsej naši domovini, kar nam tudi priča pisec Članka v zagrebškem listu »Prijatelj živوتja«, ki v letošnji prvi številki med drugim pravi: Očividci mi pripovedujejo, na kako grozne načine ptičji loveci love, trpinčijo in ubijajo te vboje male ptičke. Ujetje samice po večini vse pomore, da bi se jim tudi drugič ved veje ujele na limaste vejice itd. Na žalost tudi pri nas nič boljše in nujno potrebno je, da bi vse te škodljive ptičje rodu ovalili oblastem, da nam popolnoma ne iztrebijo naših ite maloštevilnih koristnih ptvik.

Imamo več kot dovolj zakonitih določb o varstvu ptic toda žalibog, se redko izvajajo in če poklicke brezvestnega ptičjega loveca na odgovor, trdi, da ima stare pravice do lova ptic, kar pa po mojem mnenju ne bi smelo nikdar držati, razen onih primerov, kjer to dovoli oblast in kjer se love ptice v znanstvene ter poučne svrhe. Veliko lepoga in koristnega bi se lahko naučili o varstvu ptic in o srčni omiki pri naših zodisih Čehih in Nemcih, kjer imajo poleg najstrojnejših zakonskih določb za varstvo ptic tudi zakone za zaščito mravljije in je ta da tudi poskrbljeno za njih prehrano.

Hudo je pa, ker je ustal zaradi rekorderstva resen problem: Kdo bo proglašal širšemu svetu važne rekorde, ko naši listi nimaž za njih rubrike in ko je rekordov in rekorderjev toliko, da bi moralis samo v našem uredništvu permanentno devojati posebna komisija? V primanje na-

Pri naši ptičji loveci mravljije od spomlad do pozne jeseni vsa razklopilo in opajojo zalege, ki so je deležne le uboge ujetje ptic in nič čudnega ni, če je pri našem manj in manj teh našem gosduju, pojedelen, sadjarju in vrinari prekoristnih pomodnic. Ravnog tib bi nam vedeli povediti, koliko manj koristnih ptic je baš zadnja leta, kar se pa tudi najbolj pozna na našem sadnem in drugem drevesu, ki je vse polno najznačilnejšega mravca, baš za to, ker se vrste koristnih ptic tako redčajo.

Dolčin izdiamo vsako leto ogromne vso te tehnične pripomodek proti zatiranju škodljivega mravca, pa minim arctem gledamo, kako se uniteči naši ptičji rod, ki bi nam to delo opravil zaston. Ptice imajo že itak neštečo sovračnikov in zalesovalev ter drugih nevarnosti, kakov hude zime, mrav, polede itd., zato bi jih mi ljudje, ki vemo ceniti njihove korist, ne smeli pustiti loviti in ugonabljati.

Nudimo jim sedaj, ko nastopata mrav in zima, potrebe brane in zaveta kolikor le moremo, saj nam bodo spomlad, ko bodo čistile naše sadovnike, gozdrov v vrtove, tvei tisočarki povrnile, povrh nam pa še lepo zbolele in prepevale.

Joša Kelačar,

tajnik Društva za varstvo in vzgojo ptic pevki v Ljubljani.

G. Nebenführer

Ljubljana, 17. januarja.

Po dolgem čakjanju se je včeraj preselel v vodstvo in vzdavil **N. B. führer**, bivši dozorničar upravitelj posestev Ljubljanske akademije banke in član načelstva Akademike kolegijev v Ljubljani.

Pokojnik je bil rojen 1864 v Ljubljani kot sin takratnega postajenčnika na ljubljanskem glavnem kolodvoru, ki je prisel z Dunaja in se takoj poročil z domačinko. Ceprav po rodu Nemec, se je Nebenführer vendar le najbolje počutil med Slovenci in med slovensko napredno družbo. Dolga leta je pokojnik služboval v delavnem odboru, še delj časa pa je bil naravnost vzet v upravitev bivše deželne bolnice, kjer je vodil tehnične in administrativne posle ter skrbel za vsestranski napredak in moderniziranje bolnice, od leta 1920 do leta 1932 je bil tudi upravitelj posestev Ljubljanske kreditne banke, kjer se je izkazal kot izredno spretnega in veščega, tehnično in komercialno izobraženega uradnika. S svojimi izkušnji in nasveti je tudi pomagal pri gradnji palade Ljubljanske kreditne banke. Poleg tega je bil pa polkovnik Gustav Nebenführer tudi član načelstva Akademike kolegijev v Ljubljani in nedvomno je tudi precepnja njegova zasluga za ustanovitev kolegijev. Leta 1921. je bil bivši hotel »Ilirija« in poznejši »Triglav« adaptiran v prijeten dijaški dom, kar se je vneto zavzemal Nebenführer, neavnost očetovske je pa skrbel tudi za akademike pokojnik lahko nastale.

Poudarjal je, da naj bo organizacija močno in solidno zgrajena, toda v vsakem pogledu samostojna in če bo povabljenja od drugih organizacij k skupnim akcijam, naj vedno sodeluje v pozitivnem smislu in naj bo za vsek slučaj vedno dobro pripravljen. Le mirna in trezna presoja položaja bo vodila k uspehu, ne pa da gre tu in tam do ekranosti, če je morda možna tiba in delomalcem neizogniblji, ki so včasih med delodlalcem v skupnih akcijah.

Pokojni je nizval v Ljubljani sprošnje sumpajanje zaradi svoje konciljantnosti in odprtiga znaka, nemškari so ga pa sovršili. Zvesto mu je stala ob strani vse življence njegova družica ga Antonija, ki je sicer Monakovanča, pa je tudi vedno stala odločno ob strani Slovencev v boju za njih pravice. Uzaloščeni gospodje, ki je ostala popolnoma sama — vse svojo imajo v Nemčiji — izrekamo ob bridki izgubi iskrivno sozalj!

Pogreb blagega pokojnika bo v soboto ob 14.30 iz hiše žalosti, palate Ljubljanske kreditne banke, Tyrševa cesta 1, na pokopališče k Sv. Križu. Bodu mu ohranjen blag spomin!

Iz Trbovelj

— članski sestanek Sokola. V zadnjih letih se je sokolski pokret v naši dolini o razmahnil. Število članstva se je poročilo in steje danes že preko pol tisočne na vseh načinov.

Zvesto mu je stala ob strani vse življence njegova družica ga Antonija, ki je sicer Monakovanča, pa je tudi vedno stala odločno ob strani Slovencev v boju za njih pravice. Uzaloščeni gospodje, ki je ostala popolnoma sama — vse svojo imajo v Nemčiji — izrekamo ob bridki izgubi iskrivno sozalj!

Pogreb blagega pokojnika bo v soboto ob 14.30 iz hiše žalosti, palate Ljubljanske kreditne banke, Tyrševa cesta 1, na pokopališče k Sv. Križu. Bodu mu ohranjen blag spomin!

— Smučarska tekma. Smučarski odsek

trajkajanje Slov. plan. društva je izredno agilen. V letošnjem programu ima razen nedeljske še dve smučarski tekmi letosnjimi. Nedeljski je bila sicer interna, to je samo za člane odseka, vendar je pa prav dobro vsečen. Start je bil ob 14. uri na Mrzlici, cilj pa v Trbovljah pri gostilni Spanč. Proga je bila dolga okrog 10 km, speljana po obrobnikih Kriške planine na spodnjo pot do Vrharja, od tam mimo cerkvico sv. Katarine in dalje po raznih poljskih vijugah k cilju v Trbovljah. Višinska differenca je znašala 850 m. Kot prvi se je plasiral Pire Tone v času 16.15, drugi Jasbec Henrik v času 16.28 in tretji Knez Rudolf v času 16.54. Ob istem času je startalo na Mrzlici tudi 12 tekmovalcev Sokola Trbovlje, ki so prevozili isto progro. Kot prvi je dosegel na cilj Plevčak Jože v času 18.43, drugi Stih Edward v času 19.07, tretji Gotob Filip v času 18.52. — Prva naslednja tekma smučarskega odseka SPB bo v nedeljo 27. m. ob 10. uri v Slomnici.

— Smučarska tekma. Smučarski odsek

trajkajanje Slov. plan. društva je izredno agilen. V letošnjem programu ima razen nedeljske še dve smučarski tekmi letosnjimi. Nedeljski je bila sicer interna, to je samo za člane odseka, vendar je pa prav dobro vsečen. Start je bil ob 14. uri na Mrzlici, cilj pa v Trbovljah pri gostilni Spanč. Proga je bila dolga okrog 10 km, speljana po obrobnikih Kriške planine na spodnjo pot do Vrharja, od tam mimo cerkvico sv. Katarine in dalje po raznih poljskih vijugah k cilju v Trbovljah. Višinska differenca je znašala 850 m. Kot prvi se je plasiral Pire Tone v času 16.15, drugi Jasbec Henrik v času 16.28 in tretji Knez Rudolf v času 16.54. Ob istem času je startalo na Mrzlici tudi 12 tekmovalcev Sokola Trbovlje, ki so prevozili isto progro. Kot prvi je dosegel na cilj Plevčak Jože v času 18.43, drugi Stih Edward v času 19.07, tretji Gotob Filip v času 18.52. — Prva naslednja tekma smučarskega odseka SPB bo v nedeljo 27. m. ob 10. uri v Slomnici.

— Ureditev držalih. Tekma v Trbovlju je zadnjih dnevov na vsej vrsti prečrpala v znanstvene ter poučne svrhe. Veliko lepoga in koristnega bi se lahko naučili o varstvu ptic in o srčni omiki pri naših zodisih Čehih in Nemcih, kjer imajo poleg najstrojnejših zakonskih določb za varstvo ptic tudi zakone za zaščito mravljije in je ta da tudi poskrbljeno za njih prehrano.

— Ureditev držalih. Tekma v Trbovlju je zadnjih dnevov na vsej vrsti prečrpala v znanstvene ter poučne svrhe. Veliko lepoga in koristnega bi se lahko naučili o varstvu ptic in o srčni omiki pri naših zodisih Čehih in Nemcih, kjer imajo poleg najstrojnejših zakonskih določb za varstvo ptic tudi zakone za zaščito mravljije in je ta da tudi poskrbljeno za njih prehrano.

naravo tega velikega držalih, ne bili začeni.

Zborovanje narodnega delavstva na Jesenicah

Jesenice, 14. januarja.

Podružnica NSZ na Jesenicah je priredila v nedeljo dopoldne v Sokolskem domu za svoje članstvo izredno dobro obiskano zborovanje. Podružnica stalno pridobiča na delavstvu, ki se tesno oklepala organizacije in redno udeležuje sestankov, predavanj in zborovanj.

Zbor je otvoril predsednik podružnice g. Zupan Valentijn,

LAURI VOLPI
tenor milanske Scale v filmu lepote

DANES PREMIERA

Pesem solnca

poje arije iz opere »TRUBADUR«. Glasba: PIETRO MASCAGNI

Tel. 21-24

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24

Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri.

Rezervirajte vstopnice.

DNEVNE VESTI

Pred znižanjem železniških tarif? Vedno hujša konkurenca avtobusnega in voznega prometa železniškemu prometu je zadnje čase tako napredovala, da generalna direkcija državnih železnic resno razmišlja o znižanju železniških tarif. To je pa tudi že najnja potreba, saj so vlaki večinoma samo zato tako slabo zasedeni, ker so tarife previsoke. Avtobusi so silno obremenjeni z javnimi dajatvami in vendar lahko prevažajo potnike še vedno za polovico ceneje kakor železniški. To stanje je nezdružljivo, visoke tarife duše naše gospodarsko življenje, posebno pa ovirajo razvoj tujškega prometa in zimskega spora. Nekateri občine v sredini Baški so prepovedale prevoz žita z vozovi, trgovci z tistom so pa odločno nastopili proti tej prepovedi. Res je, kar pravijo trgovci, da prodajajo kmetije svoje pridele bolje, če jih prevažajo s konji ali s čolni po rekah kakor pa po želznicah. V kratkem bo sklicana v prometnem ministru konferenca vseh železniških direktorjev na nji se bo pod predsedstvom prometnega ministra razpravljalo tudi o znižanju železniških tarif.

Spomenica Zvezne trgovskih združenj vlad. Centralno predsedništvo vseh zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije je proučilo na sestanku 13., 14. in 15. t. m. splošen gospodarski položaj v naši državi in sklenilo izročiti vladu rezolucijo skupljanskoga konгрresa in sklep svojih redin se stankov ter posebno spomenico, sprejet na zadnjem sestanku. Centralno predstavništvo se je zglašilo pri predsedniku vladar trgovinskem in finančnem ministru. Centralno predstavništvo ugotavlja, da je pokazala vladu tudi v praksi, da bo ostala zvesta svoji deklaraciji, da bo delovala z gospodarskimi organizacijami, ki so izraz želja in upravičenih zahtev vsega našega gospodarstva. Prepričana je, da se bodo krivice in nezakonitosti, ki so vladale do zdaj v korist poedinčnih razredov na škodo drugih, odpravile, interesi poedinčnih gospodarskih panog pa epravili v sklad s splošnimi gospodarskimi interesimi.

Iz državne službe. Upokojen je davčni kontroler davčne uprave v Zlataru Janoš Jerman.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj pojpi eno do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarč naravne» Franz Josefovec grencice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovec vodo zlasti bolni na črevesiju, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih obutkov in posledic promptno odvaja. »Franz Josefovec grencice se dobija v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Jurčičev brat Anton živi na pisateljevem domu v največji bedi, saj ima njegov sin kopico otrok, da še družine ne more preživljati, kaj Sele, da bi mogel nuditi očetu kak priboljšek. Ubogi starček je ostal pozabljen, zadnja leta svojega življenja mora trpeti pomanjkanje. Neka ustanova je sicer poskrbela, da bo vsak mesec menda za 20 Din kave in sladkorja, toda to je bore malo, a star človek ima rad kak priboljšek, pa naj bo še tako skromen. Med nam si pa še vedno plemenita srca in tako nam je postal neimenovanji za Jurčičevega brata Antona 100 Din z željo, da bi našel še kakoge posnemalce. Vesel bo starček na Muljavi tega dokaza plemenitosti, saj pomeni zanj 100 Din že velik denar. Oni dan je priselil in solznički oči ga je proslil, če bi mogel kako opozoriti bratore čestilce na težke dneve njegove visoke starosti. Morada se našel še kdaj, ki se bo spontani ubogega starčka. Darila sprejema uredništvo Slovenskega Naroda.

Konkurzi in prisilne poravnave. Državno industrije in veletrgovcev v Ljubljani objavljajo za dobo od 1. do 10. t. m. slednje statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta). Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 2 (-), savski 1 (-). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini - (4), savski 4 (1), vrbaski - (1), zetski - (1), dunavski 6 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (1). Končana konkurzna postopanja: v dravski banovini 6 (1), savski 6 (1), vrbaski 1 (1), zetski - (2), dunavski - (2), moravski - (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (-). Potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini 2 (-), dravski 1 (-), vardski - (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1).

LEO SLEZAK in IDA WÜST
v veselju filmu ljubzni, sporta in zabave

VESELITE SE ŽIVLJENJA
ZVOČNI KINO DVOR, telef. 27-30
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer
Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Vdevanje nitk skozi šivankino uho nadaljuje in ker ne namerovamo odprtne trgovine s to robo, bomo zadevo končali in prisodili rekord Ivanu Štembalu, ki nam je danes prinesel šivanko s 380 nitkami v ušesu. Med šivanko in šivanko je seveda razlika, ene so debele in imajo večja ušesa, druge pa manjša. Tudi nitke niso vse enako debele. Poleg tega si pa slovec lahko pomaga sa na druge načine. Vendar je pa treba priznati izredno potreben vost slovku, ki spravi toliko nitk skozi šivanino uho, da naj bodo že kakšniki.

SENZACIJA SEZONE

Prva rusko-sovjetska veleopereta

PASTIR KOSTJA

Smej, godba, petje, lepi posnetki iz narave.

Igralc:

A. Orlova, subreta, L. Utješov, pevec

Godba: Dunajevski

ELITNI KINO MATICA

REZERVIRAJTE VSTOPNICE!

Iz Ljubljane

—lj Pod Rožnikom je idilično. Tudi pris se je zadnje čase zelo razmahnil zimski sport, ki se pa najbolj razvija na cestah Baje so ceste samo zaradi tega, ker prisitit itak skoraj ni vozovnega prometa. Najprometnejše cestno križišče pod Rožnikom je pod streličem, kjer se stike Cesta V z Večno potjo in odkoder drži tudi pot na Rožnik. Te poti zdaj ne more nihče več uporabljati, ker so jo povsem izdelali sankaci. Zelo strma je ter je kot nalač za sankanje, privozi pa na križišče kot sam svetec Elij. Roditelji so zbrani na ciljnu na cesti, kjer občudujejo svojo nado in pot. Tudi avtomobilist, pešec ali kolesar mora hodiči občudovati tekmovalce, ker ne more naprej. Stražnik, ki služuje tam zaradi številnih nezaposlenih ter beravec, se mora celo umikati sportnikom in marsikdo misli, da dirigira promet. Da, pričakujemo številne udeležbe. Sadjarji in ljubitelji vrtnarstva pristopajo v našo vrste.

—lj Ne bodimo diakopeci! Ljubljanci so že konjai žakali, da zažari na strehi hotela »Slovene« velikomestna reklama svetovno znanje tvrdke Philips Radio, ki bi bila našemu mestu samo v okras, saj je prva te vrste in v takem obsegu pri nas. Tukajšnje zastopstvo tvrdke je uredilo vse formalnosti in že je kazalo, da bo reklama v povzgledu ves center mesta, ko je enakrat neki gospod z magistrato ugotovil, da zapira reklama pogled na vrh nekega stolpča in da bi jo bilo treba postaviti nižje. S tem bi se stvar zelo zavlekla, seveda bi znatno narasla stroški, pa tudi prava glica bi ne imela reklama, ker so črke mnogo prevelike, da bi mogle stati kje drugje kakor na vrhu strehe. Diakopesto in šikaniranje nas v takem primeru pred zunanjim svetom samo smeti in zato menimo, da bi moral odpasti.

—lj Stopnišče na Dvornem nasipu je v pravem pomenu besed monumentalno. Zdaj sicer njegova lepotă še ne pride povsem do veljave, ker še ni urejeno definitivno vse nabrežje, tvari pa važen člen celotne regulacije. V spodnjo etažo stopnišča, k kodi drže z nasipa spiralne stopnice, skozi dvoje vrat, ki se doslej niso zapirala. Ponočniki so odkrili zato skrite koticke ter je bilo stopnišče vedno nesnažno. Zaradi tega so morali spodnje stopnišče zapreti zasiloni z deskami, a nedavno so vzdali lepe vrata iz masivnih železničnih palic. S tem je dobro proflejalo stopnišče na nabrežju končno, lepo lice.

—lj Elektrika ima svoje muhe. Davi so luči zopet mezikale in ugašale, kot da jih je tresla mizerija. Upamo, da bo konec menjaj vsaj zdaj ter da nam ne bo treba imeti poleg električnih luči vedno tudi pripravljenih svec. Menda ne upamo preveč?

—lj Izlet planinske smučarjev priredil Slovensko planinsko društvo, ki bo konči na Veliki Planini v soboto 19. t. m. z odhodom do Ljubljane, glavni kolodvor, ob 13.43. Po prihodu v Kamnik se poletijo iz letalki z avtobusom do Stahovice, gostilne pri Korlin. Od tu vzpon mimo Sv. Petra na Veliki Planini, kjer čaka skupna večerja. Za vse udeležence je predvabileno prenočišče v Zamorecu na Sv. Petra. Umri je namreč brat lastnica grope Margarete Stopiče iz Zagreba, ki je vodil trgovino Podjetje na Mačko Planino in blizu okolično. Ob 18. ur skupno konicu v koči ter ob 18. ur zostenje do Stahovice, kjer zopet čaka avtobus, ki nočejo izletnike k vederemu vlaku.

Vsi stroški so proračunani najnižje, tako da plačajo diani SPD za osebo 65 Din, nesci za 80 Din. — Izlet se bo vrnil le, ako bo najmanj 10 prijavljencev. Udeleženci se morajo prijaviti v pisarni SPD na Aleksandrovici 6, palatsa Viktorija, vnoter iz pasaze, najdalje do petka do 19. ure.

—lj Podpredsednik Zbornice za TUI operiran. Včeraj ajtajraj po 8. so z redovalnim avtom odpeljali v Leončič podpredsednika zbornice za TUI in voditelja naših obrtnikov g. Josipa Rebeka. Kakor je ugodovil zdravnik gre za vnetje slepiča. G. Rebek je bil danes operiran in je šla operacija v redu. Ce ne bodo nastopile komplikacije, je upati, da bo g. Rebek že v nekaj dneh zapustil sanatorij. G. podpredsedniku želimo skorajšnje okrevanje.

—lj Jutri zvajraj ob 20. uri bo v Filharmonični dvorani edini koncert praskega godalnega kvarteta. Povedali smo že, da je praski kvartet naslednik Zwingovega kvarteta, ki je zoper na glasu kot najbolj češki godalni kvartet, prisan na njegov domovini pa tudi po celi Evropi. Izvajajo 3 godalne kvartete slavnih moj Antonija Dvofaka, Leona Janacka in Maksima Reznika. Kdor ljudi komorni glasbo, naj ne pozabi posetiš ta večer praski komorni kvartet v Filharmonični dvorani ob 20. Če ne običajne koncertne, predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

—lj Gospa Sabina Ribitscheva ženi svoje že precej priletnega sina Arnulfa pri Krajanovih v Ljubljani. Prav gotovo bi prislo do poroka med Arnulfov in Krajanovo Eleonorou, da ni v pravem trenutku zblebal Matijev raznili drugi in skupaj z njim.

—lj 2000 živih zajev za pol milijona. Lovski društvo v Veliki Kikindi je sklenilo te dni z neko veliko inostransko tvrdko pogodbo glede dobave 2000 živih divjih zajev, in sicer za pol milijona Din. Zajec lovi 200 samozelenih delavcev v velike razpete mreže. Lovili so jih že dvakrat in jih ujeli 500.

—lj Nesreča na progi. V Zagorju je včeraj vikend podrt 35letnega zavirnika državnih železnic Karla Kokovića, ki je stal preveč blizu proge. Lokomotiva ga je vleka še nekaj metrov za seboj, klublju temu pa Kokovića vprizorilo Murnik-Skrbinščko veseloigrko Matajev. Vstopnice za te velazavljavo igro se bodo dobiti v predprodaji v soboto od 10 do 12 in od 15 do 17 ure v Mestnem domu. Veseloigrka se v nedeljo 20. t. m. ob 15.00 ur ponovi.

—lj Gospa Sabina Ribitscheva ženi svoje že precej priletnega sina Arnulfa pri Krajanovih v Ljubljani. Prav gotovo bi prislo do poroka med Arnulfov in Krajanovo Eleonorou, da ni v pravem trenutku zblebal Matijev raznili drugi in skupaj z njim.

—lj 2000 živih zajev za pol milijona. Lovski društvo v Veliki Kikindi je sklenilo te dni z neko veliko inostransko tvrdko pogodbo glede dobave 2000 živih divjih zajev, in sicer za pol milijona Din. Zajec lovi 200 samozelenih delavcev v velike razpete mreže. Lovili so jih že dvakrat in jih ujeli 500.

—lj Nesreča na progi. V Zagorju je včeraj vikend podrt 35letnega zavirnika državnih železnic Karla Kokovića, ki je stal preveč blizu proge. Lokomotiva ga je vleka še nekaj metrov za seboj, klublju temu pa Kokovića vprizorilo Murnik-Skrbinščko veseloigrko Matajev. Vstopnice za te velazavljavo igro se bodo dobiti v predprodaji v soboto od 10 do 12 in od 15 do 17 ure v Mestnem domu. Veseloigrka se v nedeljo 20. t. m. ob 15.00 ur ponovi.

—lj Gospa Sabina Ribitscheva ženi svoje že precej priletnega sina Arnulfa pri Krajanovih v Ljubljani. Prav gotovo bi prislo do poroka med Arnulfov in Krajanovo Eleonorou, da ni v pravem trenutku zblebal Matijev raznili drugi in skupaj z njim.

—lj 2000 živih zajev za pol milijona. Lovski društvo v Veliki Kikindi je sklenilo te dni z neko veliko inostransko tvrdko pogodbo glede dobave 2000 živih divjih zajev, in sicer za pol milijona Din. Zajec lovi 200 samozelenih delavcev v velike razpete mreže. Lovili so jih že dvakrat in jih ujeli 500.

—lj Nesreča na progi. V Zagorju je včeraj vikend podrt 35letnega zavirnika državnih železnic Karla Kokovića, ki je stal preveč blizu proge. Lokomotiva ga je vleka še nekaj metrov za seboj, klublju temu pa Kokovića vprizorilo Murnik-Skrbinščko veseloigrko Matajev. Vstopnice za te velazavljavo igro se bodo dobiti v predprodaji v soboto od 10 do 12 in od 15 do 17 ure v Mestnem domu. Veseloigrka se v nedeljo 20. t. m. ob 15.00 ur ponovi.

—lj Gospa Sabina Ribitscheva ženi svoje že precej priletnega sina Arnulfa pri Krajanovih v Ljubljani. Prav gotovo bi prislo do poroka med Arnulfov in Krajanovo Eleonorou, da ni v pravem trenutku zblebal Matijev raznili drugi in skupaj z njim.

—lj 2000 živih zajev za pol milijona. Lovski društvo v Veliki Kikindi je sklenilo te dni z neko veliko inostransko tvrdko pogodbo glede dobave 2000 živih divjih zajev, in sicer za pol milijona Din. Zajec lovi 200 samozelenih delavcev v velike razpete mreže. Lovili so jih že dvakrat in jih ujeli 500.

—lj Nesreča na progi. V Zagorju je včeraj vikend podrt 35letnega zavirnika državnih železnic Karla Kokovića, ki je stal preveč blizu proge. Lokomotiva ga je vleka še nekaj metrov za seboj, klublju temu pa Kokovića vprizorilo Murnik-Skrbinščko veseloigrko Matajev. Vstopnice za te velazavljavo igro se bodo dobiti v predprodaji v soboto od 10 do 12 in od 15 do 17 ure v Mestnem domu. Veseloigrka se v nedeljo 20. t. m. ob 15.00 ur ponovi.

—lj Gospa Sabina Ribitscheva ženi svoje že precej priletnega sina Arnulfa pri Krajanovih v Ljubljani. Prav gotovo bi prislo do poroka med Arnulfov in Krajanovo Eleonorou, da ni v pravem trenutku zblebal Matijev raznili drugi in skupaj z njim.

—lj 2000 živih zajev za pol milijona. Lovski društvo v Veliki Kikindi je sklenilo te dni z neko veliko inostransko tvrdko pogodbo glede dobave 2000 živih divjih zajev, in sicer za pol milijona Din. Zajec lovi 200 samozelenih delavcev v velike razpete mreže. Lovili so jih že dvakrat in jih ujeli 500.

—lj Nesreča na progi. V Zagorju je včeraj vikend podrt 35letnega zavirnika državnih železnic Karla Kokovića, ki je stal preveč blizu proge. Lokomotiva ga je vleka še nekaj metrov za seboj, klublju temu pa Kokovića vprizorilo Murnik-Skrbinščko veseloigrko Matajev. Vstopnice za te velazavljavo igro se bodo dobiti v predprodaji v soboto od 10 do 12 in od 15 do 1

Frank Heller:

Sibirski brzovlak

ROMAN

Hahahaha, — se je zakrohotal dolgolasi mož in Gerdt Lyman je tako spoznal plamen v njegovih očeh. — Če sem norec, vprašuješ? Premešeniji sem od tebe. Ali bi si znal tako pomagati tam gori? Ali znaš igrati vlogo častnika? To je bil edini način, kako priti iz igralnice. Ali bi bil znal storiti to? Tam gori sem bil sam proti množici ogorčenih ljudi, in vendar sem prišel srečno ven, tu te imam pa na samem in zdaj...

Gerdt Lyman je globoko dihnil, da bi mogel od groze zakričati. Zdelo se mu je, da že čuti blazneževe prste okrog grla in to pot ga bo zadavil, to mu je bilo jasno. Zgodilo se je pa nekaj čisto drugega. Blaznec je odpri vratna enega izmed zastavljalniških kioskov, podobnih spovednic, potisnil ga je vanj in zaprl vrata. V treh opičnih skokih se je prerim skozi množico radovednežev v veži in izginil.

Ob mizi v tajništvu je zrl tajnik izbuljenih oči za njim. Gerdt Lyman je pa gledal ves iz sebe bradača, ki ga je vprašal, kaj hoče zastaviti, in ga opozoril, da je treba plačati obresti za deset tednov vnaprej.

Nekaj sto metrov od kazine je zrl Jakob Isocki ves iz sebe na moža, ki je bil, kakor se je zdelo, padel z neba. Liki orel je bil privihral izpod neba. Jakob Isocki je bil že napol poti domov in že je imel nabasane z bankovci in z zlatom — zlatom! Ves srečen, da mu ne bo treba več pisati optimističnih člankov, se je že veselil, da bo lahko zvečer jedel dobro ritualno jed. Smeje se jo ustavil na vogalu mračne Mariengasse, da bi prešel bankovce — zakaj bi tega ne storil? Na ulici se ni bil napada. Bil je poštenjak, ki je vestno izpolnjeval zakone.

Trideset tisoč so bili dobili z njegovim sistemom in pol milijona dobi za zlato, ki ga je bil menjal. To je bil srečen dan! Naenkrat so pa stisnili Jakoba Isockega za roko strašni kremlji, orlovske kremlji, železni kremlji in osoren glas mu je zašepetal na desno uho:

Torej to je bil tvoj sistem! Jaz ti dam denar, da bi igral, ti dobis, potem pa ko me napade tuj človek, jo popihaš z vsem priigranim denarjem! To je bil torej tvoj sistem. Hotel si me seznaniti s svojim sistemom — orlovske kremlji so stisnili grlo Jakoba Isockega, — in jaz sem se ga naučil. Zdaj ti pa vzamem bankovce. Železni kremlji so pobrali Jakobu Isockemu bankovce iz žepov — no, no, nikar jih je drži takoj krepko. Bankovci se radi

pretrgajo. Gorie twojemu vratu, če se bankovci pretrgajo! Tako, zdaj je vse v redu, zdaj lahko zopet dihaš, toda svarim te, nikar ne kriči! Samo ne kriči nikar! — Zdaj pa vzamemo še zlato. Kje je moja vrečica? No, no, nikar se ne zvija, saj te bo samo vrat bolel, če ne boš mirno stal. Mar ni res? Tako, zdaj je vse v redu. Saj boš menita razumel, če govorim s teboj pametno. Tu je moja stara vrečica. Dva tisoči ni mnogo, toda zate je še preveč. Kakšen svet je to? Nepoštenost, nepoštenost, nepoštenost!

To reko je izginil mož, ki je bil padel z neba. Še prej je pa pahnil Jakoba Isockega v trnjev plot.

II.

Pozno tistega večera je sedel visok mož upognjenega hrbta v vrtni kavarni v položaju, ki bi ga najlažje označili z izrazom iz vede, ki jo je sam študiral: manodepresija. Jedel je obložene kruhke in naročil je pet čašic konjaka, pa tudi to ni zadostovalo, da bi pozabil na neprostovoljni poset zastavljalnice in na vrsto zopernih pojasmil radovednemu ravnateljstvu.

In naenkrat je bila krivičnost, ki ga je bila zadela, znova obujena. Priprigobajoča se postava se je pojavila pri njegovi mizi, rekoč:

— Oprostite, ali niste bili vi tisti, ki je obdolžil nekoga v igralnici, da je vas okradel?

Gerdt Lyman je planil pokonci. — Gromska strela, kaj vas pa to briga? Kdo ste?

Postava se je ponizno odprtila, da se je prikazala plešasta glava in obokan obraz.

— Isocki sem, doma iz Lvova. Jaz sem tisti, ki...

— Torej ste vi igrali po njegovem sistemu? Bili ste tako začuden, ko ste dobivali. Kam ste pobegnili z njegovim denarjem?

Plešec je zardel. Sedel je za mizo, ne da bi bil povabljen.

— Začuden? Kaj pa mislite? Moj sistem je zanesljiv. Da bi bil pobegnil z njegovim denarjem? Mar nismo dobili tega denarja po mojem sistemu?

— Toda kam ste pobegnili z njim?

— Zdi se mi, — je dejal Jakob Isocki očitajoče, — da bi morali vi, ki ste trdili, da je vas okradel, govoriti drugače. Ta čas, ko sem se vratil domov, me je ločil napadel in mi ukradel vse! Vse, vam pravim. Tri deset tisoč mark, ki sem jih bil prigril, in dva tisoč mark, ki sem jih bil menjal. In poglejte mojo obleko. Veljala je štiri tisoč mark, om me je pa porinil v trnjev grm.

— Dva tisoč zlatih mark, — je ponovil Gerdt Lyman, — kje ste jih pa menjali? Ali jih je vam menjal on?

KRATEK KLAVIR
črn (angleške mehanike), zelo dobro ohranjen, radi selitve takoj napredaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

SPALNICE
moderne, iz orehove korenine, ter pleskane v najnovejši orehovi imitaciji in kuhinjske oprave dobite najceneje pri — Andlovic, Komenskega ulica 34
6/L

KOMPLETNE SMUČI
in sanke kupite najceneje pri izdelovalcu Pfelferju, Trnovska ulica št. 25. Telefon 34-10. 415

SITUIRAN GOSPOD
inteligent, isče ljubko in zvesto prijateljico. — Dopise na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »23 let 413«. Po možnosti priložiti sliko, ki se pod častno diskrecijo takoj vrne.

300 DIN NAGRADA
dobi, kdor kaj ve o fotoaparatu, pozabilenem 30. dec. v Domžalah v večernem vlaku proti Kamniku. — Kočjančič, Domžale.

RIBJE OLJE
iz lekarne DR. G. PICCOLIJA v Ljubljani — se priporoča bledim in slabotnim osebam. 65/T
Sveže najfinje norveško

OGLAŠUJTE
V malib oglašib v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2-. Najmanjši znesek za malib oglaš. Din 5.-, davek Din 2-. Malib oglaši se plaćajo tako: po poštah v znakah — Za odgovore malib oglašov treba priložiti znakmo.

Z glavo plačana zaušnica

Parmski vojvoda Karel III. je bil umorjen, ker je prisiljil svoji ženi zaušnico

Konec nasilne in korumpirane vlade miladge vojvode Karla III. Parmsko-Bourbonskega je storilo po trdnem prepricanju takratnega prebivalstva parmske vovodine bodalo najetega morilca. Vojvoda je plačal z glavo zaušnico. Ta vladarček, ki je prišel na vlasto še leta 1849., je bil nepoboljšiv lahkoživec, vsaka ženska mu bila dobra. Njegova žena Luisa Marija vnučinja francoskega kralja Karla X., je bila visoko naobražena in žirokogrudna, znala se zatisniti eno oko ali pa tudi obe očesi nad možev razundanjost. Vojvoda je menjal ljubice karkorovice.

Bil pa ni samo razuzdan, temveč tudi nasilen, krut in neotesan. Nekega dne je sporolj svoji ženi, da bo na prvi dvorni svečanosti predstavljal dami, ki je bilo takrat o njiju splošno znano, da je njegova najdražja ljubica. Vojvodino je minila potprežljivo in odločno že zavarovala proti novi brezobzirni žalitvi. Zakonca sta se hudo sporekla in ko se je vovodinja primerno ostro izrazilila o nesramni moževi ljubici, jih je vojvoda prisoli zaušnico. Luisa Marija je ostromela in nekaj časa sploh ni mogla spregovoriti. Končno je pa dejala hladno: »Charles, c'est trop, in dostojanstveno je odšla.

Cez nekaj dni je bil pa razuzdan vojvoda na ulici umorjen. In komaj je zatisnil oči, so nalepili po vsem mestu manifest, v katerem je vovodinja-vdova razglasila, da prevzema vladarske posole v imenu svojega mladoletnega sina Roberta, poznejšega očeta zadnje avstrijske cesarice Zite. Manifest je bil baje pripravljen že pred umorom Karla X., kar ni presenetilo ljudstva, ki je dobro vedelo, kako grdo je vojvoda prisoli svoji soprigru zaušnico in da mu je v dno duše užaljena Luisa Marija zagrozila z besedami: »Karel, to je pa že preveč!«

Na dan atentata je odšel vojvoda s svojim pobočnikom in priganjačem karkor po navadi na parmsko promenado, kjer je lovil nove žrtve. Najbolj so mu bila všeč zdrava, krepka kmečka dekleta, ki so prihajala v mesto po opravkih. Ves je bil zatopljen v občudovanje okroglih meč, ko je se naenkrat ustavila na promenadi dvorna kočija in vovodinja je prijazno povabila svojega moža, naj prisede k nji. Karel III. je povabilo zanjo zavilko odklonil in ponudil svojega pobočnika z besedami Friedricha Velikega: »Ali veš, da je imel starji Fric prav? Žena je kakor zrezek, če hočeš, da bo mehka, jo moraš pretesti.«

Ko se je raznesla po Parmi vest o

umoru vojvode in o srečanju zakoncev na promenadi, si je ljudstvo razlagalo odklonitev povabila Luisi Marije kot poskus vovodinje rešiti razuzdanega moža tragične smrti, čeprav mu jo je bila sama pripravila. V tem prepricanju je utrdila ljudstvo zlasti okolino, da je najeti morilec Carra po atentatu sicer pobegnil, pa so ga pozneje aretilari in po odgonjenem procesu je bogato založen z denarjem brez vsakih ovir »pobegnil« v inozemstvo. Odpotovljen je v Ameriko, kjer si je ustvaril lepo eksistenco. Tako je plačal zaušnici vojvoda z glavo. In zanimo je, da je igral žalostno vlogo brezsrčnega junaka v tej tragediji stari oče zadnje avstrijske cesarice Zite.

Na Vražje otroke se je vrnil

Po šestmesečnem bivanju v Franciji se vrača Benjamin Ullmo znova v kašensko kolonijo v Guyani. Pred 25 leti je bil Ullmo kot mornariški poročnik obsojen zaradi vohunstva in poslan na Vražje otoke. V 25 letih je svojo kazeno prestal in vesači si je prizadeval, da bi se mogel rehabilitirati in vrnil domov. V Franciji ga je vseh dolgih 25 let zvesto čakala nevesta in lani 3. junija ga je čakala v pristanišču Le Havre sočnički oči na istem kraju, kjer sta se bila pred 25 leti poslovila. Ullmo se je najprej vrnil v svoje rojstno mesto Lyon, toda tudi tam mu ni ugajalo. Razočaran je bil enako, kakor v Parizu. Načel je nov svet, ki ga je na vsem koraku odbijal. Pa tudi službe ni mogel dobiti in njegova vroča želja, da bi se poročil z zvesto nevesto, se ni izpolnila. Ko so bili porabljeni prihranki, ki jih je bil princel z Vražjih otokov, je kupil za zadnji denar vojni listek in se odpeljal nazaj.

Korvetni praporčak Ullmo je ukrepljal pred 25 leti zaradi lepih ženskih oči nekaj načrtov, za kar je bil obsojen na 25 let prisilnega dela na Vražjih otokih. Pred leti je kazen prestal, toda kakor mnogi drugi kazencni so tudi on dobil drugo delo in ostal v Guyani prostovoljno. Toda naenkrat je zahrepel po domovini in lani se je vrnil v Francijo. Seveda so se novinarji zanimali zaradi vodiči, ki so bili zvezdi od njega, kako je preživel četrto stoletje na Vražjih otokih. Ullmo jim je povedal, da se je bil privaden življenju na Vražjih otokih in da se mu ni zdelo pretežko. Zdaj bo poskušal ustvariti si novo eksistenco. Povedal je tudi, kaj je opazil v Evropi. Človek, ki je živel 26 let izven evropske civilizacije, je dejal, se zgrozi nad brezmejno neumnostjo človeške družbe, ki se smatra za cvet sveta.

Romantična ljubezen

Prava romantična ljubezen je doma še vedno v Španiji, tam še hidijo zanjibljeni fantje prepevati pod okna svojih izvoljenih serenade in brenkajo na strune, dokler jih kdo ne polije. V Španiji so še v navadi ugrabljivite in ljubezni, drugod bi pa že moral kmalu ženina za ušeja privleči pred oltar. V Barceloni so moralni lani starši spraviti svojo 16letno hčerkovo v samostan, ker niso videli drugega izhoda. Dekle iz najboljše barcelonske družbe, Mercedes po imenu, se je zaljubilo v mladega Manuela Aleja. Njenim staršem pa to ni bilo po volji. Najbrž fant ni bogat, ali pa nima dobre službe. Starši so odpeljali svojo hčerkovo v samostan, da bi se ji tam srce ohladilo.

Toda tudi za samostanski zidovi se zanjibljeni lepotici ni ohladilo srce. Nekega dne so redovnike naše prazno celico, Mercedes jo je bila popihala. V samostanu je pustila pismo, v katerem pravi, da se je preveč dolgočasila in da ji posvetno življenje bolj ugaja. Ker so pa samostanski zidovi previsoki in ker je vratar vosten mož, je bilo jasno, da dekle ni mogel pobegniti same. Ker lepe Mercedes nikjer niso mogli najti, so aretilari Manuela Aleja, ki pa odločno zanika, da bi bil pomagal dekleti pobegniti. Starši so pa trdno prepričani, da ima Manuel svojo izvajeneko nekje dobro skrito.

Celia

— c Veliko zanimanje vladal je Kriegerovo drama »Gospoda Glembajevi«, ki jo bo uprizorila ljubljanska drama v torek dne 22. t. m. v Mejestnem gledališču v Celijski. Predstava se bo pričela že ob 19. in bo trajala nad štiri ure. Neabonentni dobijo vstopnice v predprodaji v knjigarni »Dovzovniki na Kraljev Petra cesti«.

— c Usoden padec. V Pobletini pri Matičnem gradcu je padla 18letna posestnikova hčerkica Lucija Ojstrščka v torek na snežno tako nevrečno, da si je zlomila levo nogo. Ponevrečeno so prepeljali v celjsko bolničko.

— c 14 nagrad za pokončevanje ptic roperic v snežki 3000 Din je določila celjska podružnica Slovenskega lovskega društva in bo priredila v nedeljo 20. t. m. ob 10. dopoldanu v hotelu »Hubertus« zanimivo nagradno tekmovanje lovskega posnikov, ki so se posebno izkazali pri pokončevanju ptic roperic.

— c Na Ljudeškem vsečiliku bo predaval v pondeljek dne 21. t. m. ob 20. m. zmanj strokovnjak za vprašanje pomorske politike in Ljubljane o »Jadranskem vprašanju v mednarodni politiki«. Predavanje bo priredila Jadranska straža v Celijski.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO**MALI OGLASI**

V vsem malib oglašib velja beseda 50 para, davek Din 2-. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 5.-, davek Din 2.-. Mali oglasi se plačujejo tako pri naročilu, lahko tudi v znamkah — Za pismene odgovore glede malib oglašov je treba priložiti znakmo — Popustov za male oglase ne priznamo.

KAVARNA STRITAR

vsak večer koncert. 5/L

POVRŠNIKE

bleke, perilo itd., dobre in cenene — kupite najbolje pri

PRESKERJU,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14
4/L

ABSOVENTA

TRGOVSKA AKADEMIE
z maturo, za uradnika sprejme tako zavarovalnica v Ljubljani. — Oferte na upravo »Slov. Naroda« pod zavarovalni uradnik 414.

<div data-bbox="28 766 159 776" data-label